

Opinió dels Economistes per la Independència sobre la elaboració dels pressupostos de la Generalitat

El passat curs polític va acabar amb la fixació de la xifra de dèficit que havia d'acomplir la Generalitat de Catalunya en el pressupost de 2013: un 1,58% del PIB català. Una xifra totalment insuficient segons el conseller Mas-Colell, que reclamava al voltant del 2% del PIB. A conseqüència d'aquesta xifra clarament insuficient el Govern de la Generalitat ha decidit no elaborar pressupostos per a l'exercici 2013.

Els Economistes per la Independència volem manifestar la nostra posició respecte de la manera com s'estan distribuint els límits de dèficit concedits per Brussel·les en particular i del finançament del govern de Catalunya en general.

El 2% demanat pel conseller es calculava distribuint el límit de dèficit proporcionalment a la despesa que fa cada administració. Aquest criteri seria neutre i no indicaria cap intencionalitat per part del govern de l'Estat. L'opció de Madrid, però, ha estat primar el govern central, el qual s'ha atorgat un 75% del límit de dèficit quan només fa un 51% de la despesa total. Si tenim en compte que les comunitats autònomes fan la major part de la despesa social i que l'únic ministeri que no ha fet cap retallada és el de defensa **considerem** que el govern espanyol prioritza una concepció prepotent de l'estat per sobre del benestar de la ciutadania.

Si s'hagués aprovat un límit de dèficit del 2% significaria que la Generalitat podria gastar uns 830 milions d'euros més, depenent de quina fos la xifra final del PIB. Aquesta quantitat que en conjunt és molt important, només representa 120 euros per cada català. Si sumem a aquesta quantitat els 1.343 milions d'euros per la venda d'actius —que no es podrà repetir— i l'increment dels interessos del deute, les retallades respecte de l'any 2012 seran d'uns 2.000 milions d'euros. Tenint en compte que el 75% del pressupost de la Generalitat es dedica a sanitat, educació i protecció social, l'estat del benestar rebrà un impacte dolorós per a moltes persones.

Funcionament del model de finançament

El model de finançament assigna a les comunitats autònomes un percentatge dels impostos estatals que es recapten a cada comunitat, i pel que fa a la resta d'aquests impostos l'Estat té total llibertat per a decidir on i en què els gastarà.

Els imports que rep cada comunitat es poden veure afectats en haver de contribuir o rebre diners d'un conjunt de fons que tenen la funció de redistribuir la riquesa. Catalunya aporta a aquests fons, amb dades de l'any passat, 2.422 milions d'euros -334 euros per habitant-. L'Estat deu a Catalunya 8.000 milions d'euros de les partides que hauria d'haver rebut en els darrers anys d'aquests fons i de la compensació per la manca d'inversió en infraestructures.

Com a resultat, els ingressos que rep la Generalitat de Catalunya del sistema de finançament són de 2.549 euros per habitant, per sota de la mitjana espanyola que és de 2.659 euros. Hem de tenir en compte que els preus a Catalunya són aproximadament un 10% més alts que la mitjana estatal i que això encara fa més desfavorable la comparació.

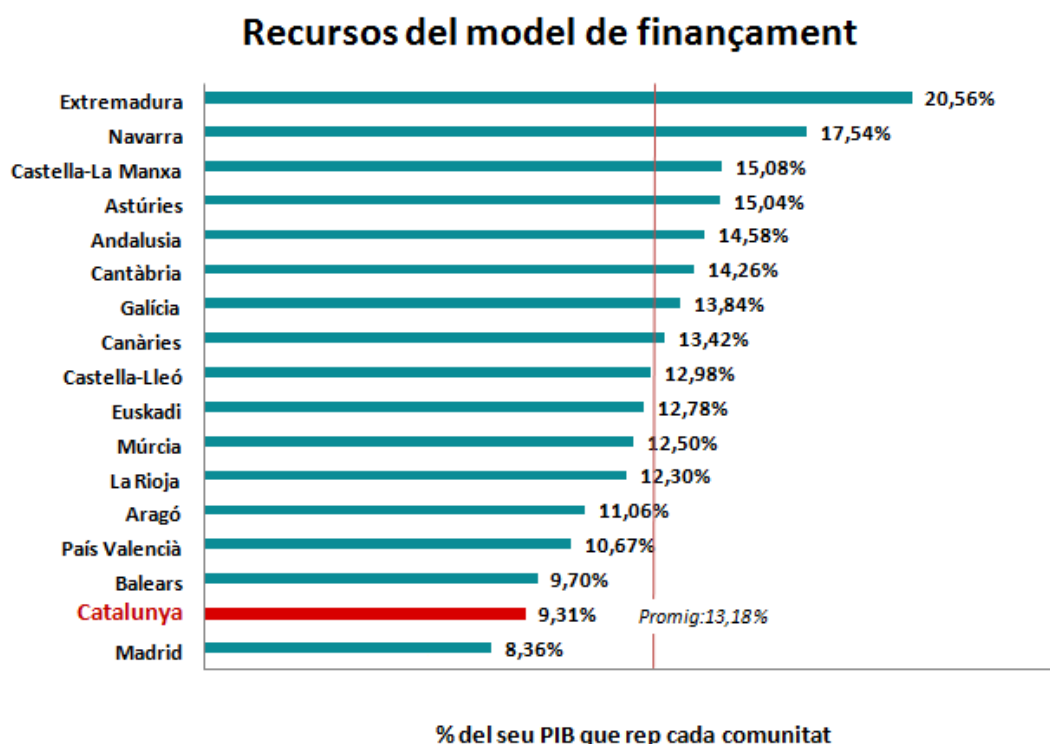
Si aquests ingressos són insuficients les comunitats poden crear nous tributs, però l'Estat ha recorregut els nous impostos que ha creat la Generalitat, tancant així aquesta possibilitat. A la Generalitat només li queda l'opció d'incórrer en dèficit i endeutar-se demanant crèdit al govern espanyol, i aquesta és l'última porta que l'Estat ha controlat imposant un límit de dèficit inferior al que correspondria si es fes un repartiment proporcional a la despesa de l'Estat i de les autonomies. **Volem denunciar** que d'aquesta manera s'ha tancat el cercle que

està ofegant econòmicament la Generalitat de Catalunya i repercutint de manera dramàtica en els més febles, limitant alhora el desenvolupament econòmic del país.

Generem prou riquesa per disposar de més recursos

Els escassos recursos de què disposa la Generalitat no fan justícia a la capacitat de generació de riquesa que tenim els catalans (mesurada pel Producte Interior Brut -PIB-). Si valorem quina part del PIB català arriba a la Generalitat de Catalunya es fa més evident. Veiem que Catalunya és la segona comunitat que rep un percentatge més petit del seu PIB. La primera és Madrid, que compensa aquesta situació àmpliament gràcies als beneficis de la capitalitat.

A la gràfica adjunta podem veure la situació de totes les comunitats i constatar que les comunitats que més protesten pel límit de dèficit diferent per a Catalunya tindrien problemes en un sistema que premiés les comunitats més productives i que ara es poden permetre fins i tot de proposar rebaixes d'impostos.

Demanem als nostres governants que la decisió de prorrogar els pressupostos de 2013 i dedicar tots els esforços a l'elaboració dels de 2014 signifiqui que aquests estiguin orientats a dotar-nos de les eines necessàries per a poder assolir l'estat propi al més aviat possible i a mostrar a la ciutadania l'oportunitat que representa disposar d'un nou estat per a cadascun dels àmbits de política pública.

Tenint en compte que podríem dotar-nos d'un estat del benestar potent, que el sistema de redistribució ens perjudica de manera desproporcionada, i que amb un límit de dèficit insuficient ens neguen la possibilitat de respirar una mica, encara que sigui a crèdit, **afirmem** que la independència de Catalunya és necessària, econòmicament viable i urgent, cada cop més urgent.

(Mario Garcia Glück, Economista. Membre de la Sectorial d'Economia de l'ANC. Agost de 2013)